

Medea in Frans-Vlaanderen

Alice Diops indringende fictiedebuut *Saint Omer* is een true-crime drama dat discreet muteert tot een Griekse tragedie.

★★★★★ Draait het in rechtbankdrama's doorgaans om vlijmscherpe requisitoirs, dramatische getuigenissen en rechters die de zaal met hun hamer tot de orde moeten kloppen, dan houdt Alice Diops op feiten gebaseerde fictiedebuut *Saint Omer* het suggestief, sober en sereen, op het spookachtige af. Alsof de Frans-Senegalese regisseuse meer naar de ascetische parabels van Robert Bresson dan naar *12 Angry Men* of *The Verdict* heeft gekeken en het true-crime-genre een nieuw vocabularium wil geven.

In de beklagdenbank zit Laurence Coly, een moderne Medea die de gruwelijkste misdaad denkbaar heeft begaan – ze heeft haar eigen kind vermoord – maar desondanks niet schuldig pleit. Ook al is ze schuldig. Jaren geleden kwam de welopgevoede en eloquente jonge vrouw vanuit Senegal in Frankrijk aan met de droom om filosofe te worden. Alleen muteerde die droom tot een nachtmerrie, door haar troebele familiegeschiedenis, door haar affaire met de veel oudere, gehuwde, blanke man die haar zwanger maakte en door andere demonen. Ingebeelde en andere.

Het zorgde ervoor dat Laurence, een ziel die zwerft tussen klassen en culturen, een verborgen, onderdrukt en diep ongelukkig leven leidde dat ze haar dochtertje absoluut wilde besparen. Met alle gruwelijke gevolgen van dien. Het is een getuigenis die bij Rama – een intellectuele met Senegalese roots die de rechtszaak van nabij volgt – allerlei vragen triggert. Over familie en identiteit, over schuld en boete, over vrouw en moeder zijn, vragen die niet zomaar te beantwoorden vallen. Ook niet door de toeschouwer.

Alle vertrouwde ingrediënten van het klassieke courtroom drama zijn aanwezig. Maar Diop en camera-

vrouw Claire Mathon, die eerder een voile van mysterie drapeerde rond *Atlantique*, *Portrait de la jeune fille en feu* en *Spencer*, presenteren de casus als tableaux vivants. Als middeleeuwse iconen haast, waarbij Laurence in een goudgeel aura baadt en Rama in grijs, natuurlijk licht.

Het is alsof Diop de rauwe realiteit van het Noord-Franse stadje Saint-Omer – waar de rechtszaak in 2016 plaatsvond – laat botsen op een hogere, metafysische werkelijkheid. Zoals Pier Paolo Pasolini ook zijn *Medea*-verfilming (waarvan op het einde trouwens een fragment is te zien) in aards realisme drenkte.

Het zorgt ervoor dat de film, met zijn stoïcijnse stijl, verheven muzikale intermezzi en procedurele structuur, iets intiems en cerebraals tegelijk heeft. Langzaam begint zich een dialoog te ontsppen tussen de film die je effectief voor je ogen ziet en diegene die zich na het zien en horen van Laurences hartverscheurende maar onderkoeld gebrachte getuigenis in je hoofd afspeelt. Dat effect wordt bovendien nog vergroot door het spel van de acteurs – Kayije Kagame als het morele kompas Rama en de lumineuze Guslagie Malanda als de getroebleerde Laurence – die uiterlijk onthecht lijken, maar vanbinnen branden van passie, schuldgevoelens en existentiële twijfels.

Een complex, indringend, bijna behekt rechtbankdrama waar geen enkele cinefiel 'objection, Your Honor!' kan tegen roepen, in Venetië dan ook terecht veroordeeld tot de Zilveren Leeuw en op Film Fest Gent tot beste film.

Dave Mestdach

Saint Omer

Alice Diop met Kayije Kagame, Guslagie Malanda